

ANTOLOGIE ČESKÉ SCIENCE FICTION

T R O S K Y
Z Ě M Ě

#Petr Heteša #Ondřej Neff

#Jan Hlávka a Jana Vybíralová

#Jan Kotouč #Vilma Kadlečková

editor Ondřej Jireš

ARGO

ANTOLOGIE ČESKÉ SCIENCE FICTION

T R O S K Y Z Ě M Ě

Z dosud nepublikovaných textů
sestavil Ondřej Jireš.

Doslov a autorské profily Boris Hokr.

Ilustrace na obálce Žaneta Kortusová.

Grafické zpracování obálky Lukáš Tuma.

Sazba Ivan Mráz.

Odpovědný redaktor Martin Šust.

Jazyková redakce Ondřej Jireš a Boris Hokr.

Korektury Mirka Jarotková.

Technický redaktor Milan Dorazil.

V roce 2024 vydalo nakladatelství Argo,

Milíčova 13, 130 00 Praha 3,

www.argo.cz, argo@argo.cz,

jako svou 5 509. publikaci, 174. svazek edice Fantastika.

Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod.

Vydání první.

ISBN 978-80-257-4406-2

Aktuality o našich titulech můžete sledovat

na www.facebook.com/argo.cz,

o fantastice na www.facebook.com/fantastikavargu

Naše knihy distribuuje knižní velkoobchod Kosmas

Sklad: Za Halami 877, 252 62 Horoměřice

tel.: 226 519 383, e-mail: odbyt@kosmas.cz

Knihy je možno pohodlně zakoupit

v internetovém knihkupectví

www.firma.kosmas.cz

Děkuji kolegům a přátelům Borisi Hokrovi a Martinu Šustovi
za významnou pomoc při přípravě tohoto titulu.

Editor

ÚVOD

Každý se rád vrací tam, kde je mu dobře.

Antologie *Trosky Země* je takových návratů plná. Jako editor se vracím po několika letech k české fantastice. Vracím se také ke koncepci, kterou jsem uplatnil už třikrát – ve dvou antologiích *Legendy české fantasy* (2006, 2015) a titulu *Hvězdy české sci-fi* (2010). Koncepce stojí na kombinaci pěti nových dlouhých příběhů, ve kterých se jedni z našich nejlepších spisovatelů vrací ke svým nejnámějším světům. Tato koncepce se osvědčila – bylo s ní dobře nejen mně a autorům, ale především čtenářům. Ostatně první *Legendy české fantasy* se staly ve své době bestsellerem a v kategorii Kniha roku vyhrály Cenu Akademie SFFH. Ale to už je historie, zato *Trosky Země* jsou současnost a hlavně budoucnost.

Právě budoucnost naší Země je ústřední téma, které na čtenáře v knize čeká. A jak je zřejmé už z názvu, nejsou to vize nahlížené růžovými brýlemi. A přesto se vždy najde prostor pro větší nebo menší míru naděje, že to s lidským pokolením nemusí končit špatně. Že lidstvo je natolik přizpůsobivé, aby znovu a znovu našlo novou cestu. Jenže samotní lidé jsou různí – mají svůj přístup, své názory a své schopnosti, tak jako v následujících novelách.

S každým příběhem se posouváme dál do budoucnosti. V první novele vypráví Petr Heteša osudy totalitní civilizace lokálně uzavřené v podzemí amerického města po totální světové apokalypse. Následuje zdánlivě mnohem

pozitivnější prostředí obydlého Měsíce z pera Ondřeje Neffa. Každá nová technologie ale může být zrádná natolik, aby vyvolala novou hrozbu pro celou společnost. Také v příběhu Jana Hlávky a Jany Vybíralové z prostředí definitivně zničené Země představují technologie hrozbu, kterou ale hravě předčí povaha jednotlivců. Jan Kotouč nás ve své novele posílá ještě dál do budoucnosti, do světa mezihvězdných plavidel, kde nad všemi technologiemi vyhrává politika. Pětici originálních vizí uzavírá Vilma Kadlečková a její konflikt odlišných kultur, do kterého zasadila naprosto bizarní milostný trojúhelník, nebo spíše čtverec.

Přestože *Trosky Země* spojují do jedné knihy „pouze“ pět příběhů, je to pětiice velmi pestrá. Pestrá svými zápletkami, tématy, prostředím i specifickými hrdiny. Na druhou stranu je překvapivé, kolik drobných motivů se proplétá napříč celou knihou. Detektivní postupy, smrtonosné houby, nebezpečné technologie, lidská nostalgie i touha po lepší budoucnosti, a nakonec i motiv nejsilnější... že největším nepřítelem lidstva bude vždycky... člověk.

Tohle jsou světy, hrdinové a příběhy, které stojí za to objevovat... a stojí za to se k nim vracet.

Tak jako se každý rád vrací tam, kde je mu dobře.

Ondřej Jireš

DEEP ORANGE

PETR HETEŠA
BALTIMORE

Přesvědčený introvert **Petr Heteša** (*1959), který se ke vzteku svých fanoušků a fanynek neúčastní žádných conů, autogramiád ani besed (což je věčná výzva pro editory antologií, do nichž přispívá), dnes patří k nejpobulárnějším domácím autorům a neuplyne rok, aby nepřinesl nový román, sbírku povídek nebo příspěvek v některé z antologií domácí fantastiky. Přitom první texty, které psal v druhé polovině osmdesátých let spolu s Karlem Veverkou, vyšly jen v omezeném klubovém nákladu. Teprve na začátku nového tisíciletí se prosadil samostatně psanými povídkami, přičemž za *Psí oči* získal v roce 2015 cenu Akademie SFFH. První román mu vyšel v roce 2007 jako dvoudílná příloha časopisu Pevnost. *Šest diamantů* bylo slovy anotace „trochu cyber, trošku americká drsná škola... žádné fantasy“. Už tady ukázal, že se takzvaně našel v příbězích hrdinů, kteří se musí vypořádat se situací, jíž tak úplně nerozumí, ale která hrozí pohltnit je, jejich okolí, a nakonec často i mnohem, mnohem víc... Později neváhal zabrousit ani do hájemství oné „zavržené“ fantasy. Zatímco hláškující hrdina zůstává, žánrové pojetí se často mění. Další Hetešovou specialitou jsou fascinující prostředí, do nichž své knihy zasazuje. Především město Baltimore, stíhané nejrůznějšími pohromami a dávající vzpomenout na fascinující metropole světové fantastiky od Kaldery Alastaira Reynoldse po Hlubokou bránu z knih Alana Campbella. Heteša jako jeden z mála domácích autorů zatvrzele setrývá v kvaziamerických reáliích, jak je v našich představách desítky let formovaly nejrůznější brakové knihy a béčkové filmy. Přesně takový, upřímně pulповý je Baltimore i v následující novele *Deep Orange*. Zničený, se zbytky obyvatel přežívajících v troskách tamního metra pod knutou perverzního totalitního režimu. Hrdina není zrovna kladas a rozhodně nehodlá močit proti větru. Jenže každý z nás má nějaké hranice... a i když se Hetešův borec nejmenuje Honza a nejl buchy, má jeho bod zlomu na cestě k sebezničení (a možná i pomstě) nádherně švejkovskou pachut!

1.

Rozhodl jsem se vzít to zkratkou, o které moc lidí neví. A možná že nikdo. Ale jinak to nešlo. Zdržel jsem se na hydroponii, kde jsem měl vyzvednout od nějaké Alison flešku s filmy pro Kate. A co bych pro Kate neudělal. Jenže dotyčná Alison byla zrovna někde, kde ji nemohli najít, a trvalo dobrých dvacet minut, než se konečně objevila. Rozcuchaná a rozpálená. Dovedl jsem si představit, co těch dvacet minut asi dělala. Omluvila se a do ruky mi vtiskla malou ušmudlanou obálku.

„Je to uvnitř,“ řekla jenom a hned se ztratila mezi pěstebními boxy.

Pod Harbor Place jsem si musel zapnout čelovku, protože sem už žádná šťáva neteče. Naposled možná někdy před desítkami let, kdy tyto provizorní spojky sloužily při budování technické infrastruktury harborských doků. Ztužující karbonové ramenáty nad mou hlavou snad měly budit jakýsi dojem bezpečí, přičemž polovina z nich byla zborcená, což ve mně žádné zvláštní bezpečí nebudilo. Zvláště když jsem se musel pořád shýbat a někdy je dokonce podplazit. Úplně na nic. Ale aspoň tu nikde nebyla ta připitomělá Gilbertova hesla.

Nebyl to nejlepší nápad. Vpředu se mihl nějaký stín, ale když jsem zvedl hlavu a mrsknul tam kužel světla, neviděl jsem nic. Jen vlhké stěny nahrubo osekáné skály. Možná se mi to jenom zdálo. Po hodině jsem se konečně vynořil na Union Square nebo spíš dvacet metrů pod ním. Bývalá výměňiková

stanice je jedním z oficiálních hraničních bodů Společenství, takže máte aspoň jakous takous jistotu, že tady nezakopnete o drát a neroztrhá vás deset kilo trhaviny, jako v některých zakázaných tunelech. V tom lepším případě. V tom horším vás přidělí do důlní kopáčské čety a v tom nejhorším si vás sadisticky vychutnají Gilbertovi psychopatičtí kati. Tady už jsem se orientoval. Tunel metra je padesát metrů odsud a směrem na Elwood Park je zaminovaný. Stačí se mu vyhnout.

Projel jsem kuželem světla prostor výměňkovky, která v počátcích sloužila jako improvizované shromaždiště, než se podařilo zadaptovat vhodnější a větší prostory. Všechny nádrže a stěny byly pomalovány výjevy z historie Spojených států, od prvních válek s indiány přes válku Severu proti Jihu, obě světové a pak studenou až po velice krátkou válku s houbami a finální zhroucení systému, dokumentované pestrobarevnou apokalypsou, ztvárněnou kolem celého pláště vyrovnávací nádrže. Připomínalo mi to Boschův slavný triptych „Zahrada pozemských rozkoší“, z nějž si ovšem tvůrci vzali jen tu třetí část, *Peklo*. A pak tu samozřejmě visela hesla: *Žij a pracuj pro Gilberta a Gilbert bude žít a pracovat pro tebe. Kdo zradí, pro toho tu není místo. Věř Gilbertovi, jako věří on tobě. Buď silný jako kámen a s houbou je ámen* a podobné bláboly.

Obálku s fleškou jsem zastrčil mezi dva redukční ventily. Vyzvednu si ji až na zpáteční cestě, protože by nebylo dobré, kdyby ji u mě našla Gilbertova ochranka. Určitě mě prošacují, než mě k němu pustí. A jak znám Kate, nepůjde jen o nějaké nezávadné romantické telenovely.

Prošel jsem pak celou halou a zahrnul do bočního obslužného tunelu. Byl černější než noc a má čelovka v něm vykrajovala ostré kužele studeného sodíkového světla. Jako animovaný film, nebo ještě přesněji komiks Franka Millera. Jednoduchá černobílá kresba s ostrými liniemi, sem tam narušená sytou červenou. Takovou barvu měly transparenty na stěnách. *Společně pracovat a společně žít. V jednotě je síla. Svobodnou prací za rozkvět Gilbertova podzemního Společenství.*

Naposled jsem tudy šel před rokem a nic takového tu nebylo. Takže už i sem stačili nakydat ty své bolševické bláboly. Evidentně jsem ale šel správným směrem a blížil se k cíli, protože četnost infantilních hesel na stěnách tunelu

se stále zhušťovala. *Kdo nepracuje, ať nejí!* Gilbertovou cestou k dalšímu rozvoji podzemního Baltimoru. Za další prudkou zatáčkou jsem v dálce spatřil slabý náznak světla. To bude ono.

2.

Svítili na mě velkým jevištním reflektorem a možná si mysleli, že vysílá paprsky X, které mě zničí. Pro jistotu jsem přicházel s rukama nad hlavou. Oslněn prudkým světlem jsem neviděl nic. Ale doufal jsem, že oni uvidí mou kartu dopravního koordinátora, co mi visela na krku a opravňuje i ke vstupu do běžně zakázaných zón. Kdyby jeden z nich nezařval *Stát!*, tak bych se možná zastavil až o ty jejich pískové pytle tvořící barikádu. Teprve potom vypnuli reflektor. Električka je vzácná.

Byli čtyři a měli své opevnění vylepšené i protitankovou střelou. Ochránka vládního paláce. Dva šedesátníci, přičemž ten za těžkým kulometem vypadal velice výhružně a arabsky, a k tomu dva kluci těsně po základní škole, ozbrojeni jen kuchyňskými noži. Všichni v neidentifikovatelných uniformách, nakombinovaných ze všech možných válek, ovšem s našitým žlutým G na rudém filcovém podkladu. Asi aby sami věděli, koho vlastně chrání.

„Ať vás Gilbert ochrání,“ zahlásil jsem.

„Sláva Gilbertovi,“ zavrčel ten nejstarší, nejspíš velitel. Páchl zatuchlou myšinou a strojním olejem.

„Jsem nahlášen na audienci k Nejvyššímu.“

„Jo?“ zeptal se nevěřičně. „A odkud tadyma kurva jdeš? Tohle není oficiální vstup.“

„Zkratka.“

Jenom zakroutil hlavou. A zatímco ti dva cucáci v maskáčích na mě civěli jako na mimozemšťana, nejstarší rakvác přistoupil ke mně a přečetl si jméno na mé visačce. Pak vytáhl mobil, přistoupil ke stěně a zapíchl kabel do konektoru třícího ze zdi. Jinak to nešlo. Všude jsou natahané kabely, na něž je nutné se připojit, protože o mobilním signálu se nám všem tady dole, co jsme přežili, mohlo jenom zdát. Zasrané houby nahoře.

„Ať tě Gilbert ochrání,“ zahlásil do mobilu. „Dawerson z Pointu 2. Prosil bych spojit sekretariát generálního... Jo... počkám.“

Trvalo to dobré půl minuty, během níž všichni čtyři strážci podzemního blahobytu čuměli na mě, zatímco já těkal očima po zaklenutém stropě tunelu.

„Ano, slyším vás... Nějakej Lance Horsford, Čtvrtá pozice... Dobrá. Posílám ho s Gradleym... Jistě, to zabezpečíme.“

Odpojl se od kabelu a kývl na jednoho v maskáčích.

„Prohledej ho.“

Udělal to víc než důkladně (možná byl gay) a já si blahopřál ke své prozíravosti. Měl jsem u sebe jen mobil.

„Tak za mnou,“ hlesl pak a vydal se do tunelu.

Šli jsme jím asi jen třicet metrů a pak zahnuhli do technické obslužné chodby a pak už to byl totální masakr. Někde bylo třeba jít přes úzké nestabilní lávky a slézat po žebřících ve svislých šachtách. Tipoval jsem to na Gilbertovu únikovou cestu, kdyby ji někdy potřeboval. Po půl hodině jsme se zastavili na křížení dvou chodeb a tam si mě převzal mohutný černocho v dresu Toronto Raptors, s hlubokým hlasem, potetovanými rukama a ka-lašnikovem na prsou.

3.

Palác Nejvyššího byl zřízen v bývalém protiatomovém krytu, což bylo symbolické, protože už tehdy byl vybudován za účelem ochránit ty nejdůležitější a nejvzácnější. A tehdy byl dokonce i plně soběstačný s vlastním generátorem elektřiny a zásobou potravin a vody pro sto lidí na jeden rok. Nic z toho ale už dneska nefungovalo. Do generátoru nebyla nafta a potraviny s vodou byly dávno spotřebovány. Jedno vylepšení tu ale bylo. Stěny byly kompletně obalené rudým sukmem a většina trub a trubek probíhajících pod stropem pozlacena, stejně jako kovové sloupy držící vysoký strop.

Sám Gilbert pak seděl na trůnu tvořeném generátorem (natřeným na rudo), k němuž vedlo pět schodů potažených červeným kobercem, ukradeným nejspíš odněkud z hollywoodských ceremonií. Nejvyšší Generální samotný

měl něco kolem pětáctýřiceti, byl malého vzrůstu a s nepřirozeně kulatou hlavou osazenou dvěma vypouklýma očičkami a na temeni pak s kruhovým trávnickem nízko zastřižených černých vlasů, připomínajících semišový baret. Spekulovalo se, že jde o jasný Downův syndrom, čemuž jsem já moc nevěřil, jelikož bylo nad mé chápání, jak by pak mohl mít takovou moc nad celým baltimorským podzemím (i když mí oponenti tvrdili, že například v komunismu to bylo standardní).

Na sobě měl slavnostní temně rudou uniformu posázenou spoustou zlatých hvězd. Místy prosvítalo původní pouštní maskování polní americké uniformy, jak někde barva nesedla. Dole pod generátorovým trůnem stáli čtyři těžkooděnci se samopaly na hrudi. Příslušníci Gilbertovy gardy. Jejich mundúry byly kombinací policejních a armádních (prostě co kde sehnali). Já stál mezi dvěma podobně ustrojenými, co mě přivedli.

„No vida, už ho tady máme. Lance Horsford,“ zavrčel na mě seshora Gilbert.

Na to, jak byl malý, měl velice silný a hřmotný hlas, vytrénovaný nejspíš na všelidových shromážděních, když ještě senátoroval za Maryland. Mírně jsem se uklonil, abych dal najevo respekt.

„Hele, půjdu rovnou k věci,“ řekl ležérně a natáhl si krátké nohy. „Průzkum objevil nevydrancovaný obchodák ve Woodbrook.“

„Hmm... při vši úctě, dost daleko,“ poznamenal jsem. „Jak se dostali až tam?“

„Prostě dostali. I když z pěti přežil jenom jeden. Ale pouze o hodinu déle. Během té hodiny ovšem stačil podat zprávu.“

„No dobrá. Co s tím ale chcete dělat? Woodbrook je docela z ruky.“

„Proto jste tu vy. Je mi jasné, že povrchem to sem nedostanem. Potřebuji cestu podzemím.“

Promítl jsem si v paměti mapu, kterou jsem tam měl dobře zafixovanou ještě z dob, kdy svět fungoval.

„Nejbližší metro je tam Mondawmind Station,“ řekl jsem.

Fakt mám bývalou dopravní strukturu v hlavě zapsanou dokonale. Ostatně kdysi jsem býval technickým šéfem pro rozvoj baltimorských podpovrchových cest. Všech, nejen metra. A možná právě proto ještě pořád žiju a nečumákuju někde v plesnivých kobkách s řetězy na nohou.

„Takže vám dávám jako úkol nějak to sem dostat,“ oznámil s rozkazovačnou intonací.

„Z Mondawmind Station?“

„Jste říkal, že je nejbliž.“

„To ano. Ale myslím, že ta stanice už neexistuje. Už tenkrát to tam bylo velice nestabilní. A pokud tlaková vlna...“

„Seru na tlakovou vlnu, Horsforde,“ přerušil mě. „Nějak to zařídte.“

„Není to tím směrem náhodou zaminováno?“

„Už dělají na tom, abyste měl volnou cestu. Nebojte, nevyletíte do povětří.“

„Musel bych pak udělat předběžný průzkum.“

„Udělejte.“

„Kolik mi dáte lidí?“

Rozhlédl se kolem sebe a pak zvolal někam do stropu:

„Iрино!“

Boční dveře se otevřely a do trůnního sálu vstoupila vznešená purpurová labuť. Vysoká Irina. Gilbertova žena se původně jmenovala Irene, ale v rámci revolučního kvasu se přejmenovala na Irinu. Může jí být něco kolem čtyřicítky, ale vypadá tak na třicet, což je nejspíš účinkem bioreplikátorů, které stihla sehnat, ještě než jsme se stáhli pod zem. Svého manžela převyšovala asi o půl metru. A týká se to i inteligence. Dle mého odhadu má IQ o padesátku vyšší. A nakonec se to týká i vizáže. Je o padesát bodů krásnější.

Povídá se, že Gilbertovo společenství ovládá vlastně ona, zatímco její přitomělý manžel je pouze jakousi strašící despotickou loutkou. Pokud je dole pod Baltimorem někdo skutečně nebezpečný a má v rukou skutečnou moc, je to nepochybně ona. Zakládá si na své štíhlé postavě, což ještě prodlužuje její výšku. Nakrátko ostříhaná, černovláska s bystrými očima, mírně zašpičatělým nosem (opět známka nebezpečnosti) a přirozeně krásná. Teď na sobě měla temně rudé dlouhé šaty, o odstín tmavší než Gilbertova uniforma, bez jediné hvězdy či ozdoby a ukončené nahoře tenkými ramínky, což bylo jediné, co je drželo na jejím těle.

„Chce nějaký lidi na průzkum do Woodbrooku,“ vyštěkl na ni Gilbert, když vznešenou chůzí dorazila k prvnímu schodu jeho trůnu.

Podívala se na mě.

„Zdravím vás, pane Horsforde,“ oblažila mě příjemným úsměvem, za kterým se ale skrývala šelma.

„Já vás taky, paní Gilbertová.“

Pak se otočila zpátky na Gilberta.

„Ty chceš poslat našeho pana ministra dopravy do Woodbrooku, drahý?“

„Pod zemí, samozřejmě,“ zavrčel.

„Ach tak.“

Otočila se zpátky na mě.

„Kolik byste jich potřeboval?“

„Čtyři by měli stačit. A s vybavením pro kopáčské práce. Mám obavy, že to tam bude zavalené. Možná i plynová sbíječka by byla dobrá.“

„To nebude problém. A jeden bude ozbrojený.“

„Nemyslím si, že bychom tam mohli narazit na...“

„To není kvůli vnějšímu nebezpečí, pane Horsforde. To je opatření kvůli vám,“ řekla a opět nahodila ten roztomilý úsměv.

„Tak jo,“ řekl jsem a už chtěl odejít, když ještě řekla: „A držte tu svoji fenku na kratším vodítku.“

„Prosím?“

„To je všechno, pane Horsforde,“ zašklebila se.

Velmi nebezpečná kobra.

4.

Oproti původnímu Baltimoru, jaké bylo ještě před jedenácti lety, tohle podzemní má jednu velkou výhodu. Nejsou tu nikde kamery. Tedy kromě ochranné zóny vládního paláce. Ve skladové sekci D, vytvořené z odstavného depa stanice Lexington Market, ale není ani jedna. Navíc po desáté hodině večerní už tam většinou nebyvala ani noha, kromě dvou ozbrojenců s kalašnikovými na prsou (trochu jsem pochyboval, že funkčními). Ti mě ale znají a nedělají problémy (hlavně proto, že jim Kate sem tam nechá nějakou konzervu na přilepšenou). Kývli mi na pozdrav a já prošel do chodby vedoucí ke skladu s hadry.

Kate mě čekala v malé komoře, co dřív sloužila jako úklidová a na jejíž podlahu naházela pár dek. Naše doupě. Její zrzavé vlasy zářily víc než ta zaprášená žárovka pod stropem a pihami posetý obličej připomínal hvězdnou oblohu. Nevím, jestli mě dostala na ty vlasy, nebo pihy, nebo oči. Možná vším dohromady.

„Ahoj,“ hlesla, když jsem za sebou zavřel dveře a přitiskla se na ně.

Její rty voněly jí samotnou a chutnaly alkoholem. Překvapeně jsem se odtáhl. Usmála se a z kapsy vytáhla malou lahvičku, jakou dřív rozdávala v letadlech, když ještě lítala. Jack Daniels.

„Kdes to vzala?“

„Dělám přece v konzervách, ne?“

„No to jo... ale tohle asi není konzerva.“

„Ne, není. Tohle je sklo.“

Podala mi ji. Opatrně jsem si loknul. Byl v tom fakt Jack. Dva roky jsem takové pití neochutnal. Znovu se na mě přitiskla a tentokrát jsme po alkoholu chutnali oba.

„Doufám, že z toho nemůžeš mít nějakéj průšvih,“ hlesl jsem pak.

„Jen klid, ty můj starosto ustaranej. Máš ten pozdrav od Alison?“

„Jo,“ oznámil jsem a vytáhl z kapsy obálku s fleškou. „A doufám, že tohle je taky něco bezprůšvihového.“

„Zbytečně moc mluvíš,“ ucpala mi ústa jazykem a obálku si vzala.

„Není tam ale nic závadného,“ snažil jsem se ujistit, když se mi podařilo udělat líbací přestávku.

„Co myslíš? Jako třeba kódy k atomovým raketám, který celý tady to zasraný podzemí pošlou do pekel?“

„Ty víš, co myslím.“

„Prostě filmy. Nevím jaký. Ale určitě nějaký starý. Možná *Vetřelec* nebo *Den nezávislosti* a podobný sračky.“

„Tak jo.“

Opatrně jsme se položili na deky.

„Co ti tak dlouho trvalo?“

„Byl jsem v paláci u Gilberta.“

„Toho tady nezmiňuj, nebo se pozvracím.“